

Vid protokollet

Gabriel Stenström
Sekreterare

Justerat den

Carina Dahl
Ordförande

Ordförandes sign

Organ
Rådet för funktionshinderfrågor

Sammanträdesdatum
2016-06-02

Plats

Linden, Eklundavägen 1, Örebro

Tid

13:00 - 16:00

Närvarande ledamöter

Carina Dahl (s) ordförande
Britt Alderholm (m)
Roland Karlsson (s)
Monica Lindahl (HRF)
Cecilia Ramstedt (SRF)
Tomas Ericsson (Neuroförbundet)
Christer Andersson (DHR)
Kjell Lindblom (HSO-T)
Allan Myrtenkvist (Regionala samverkansrådet) (till och med § 80)
Laila Palm (Regionala samverkansrådet) (till och med § 80)

Tjänstgörande ersättare

Siv Pettersson (Astma & allergiförbundet)

Närvarande ersättare

Victoria Furéh (Reumatikerdistriktet)
Ing-Marie Wessén (RTP)

Närvarande adjungerade

Lena Gustafsson (Arbetsförmedlingen)

Övriga närvarande

Gabriel Stenström (Regionkansliet)
Margareta Forsberg (Hjärnskadekoordinator)
Gunnel Åkesson (Regionkansliet)
Ann-Christine Esbjörnsson (Regionservice Fastigheter)
Lars Rylander (Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen)

Ordförandes sign

Organ

Rådet för funktionshinderfrågor

Sammanträdesdatum

2016-06-02

§ 75 Mötets öppnande

Carina Dahl öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

§ 76 Presentation

Samtliga mötesdeltagare presenterade sig.

§ 77 Dagordning

Utsänt förslag till dagordningen godkändes. Punkten "Information från Försäkringskassan" utgår. Till punkten "Övriga frågor" anmäldes frågan om resegaranti för färdtjänst.

§ 78 Aktuell information

Gabriel Stenström informerade om att regionstyrelsen har beslutat att ett kontantstöd för vuxna celiakipatienter ska införas från årsskiftet. Det ger alla celiakipatienter över 16 år 1200 kronor/år i kontantstöd. Kontantstödet ersätter den nuvarande förskrivningen av glutenfria livsmedel. De praktiska detaljerna kring utbetalningen av kontantstödet är inte lösta än.

Carina Dahl informerade om att Anita Söderlind nu lämnat tjänsten som funktionshinderkonsulent efter att ha varit tjänstledig sedan årsskiftet. Carina Dahl och Monica Lindahl representerade rådet vid den avtackning som ordnades för Anita Söderlind i fredags och överlämnade en present från rådet.

Gabriel Stenström informerade om att Åge Sollien utsett till ny funktionshinderkonsulent. Han har tidigare varit kurator på neurorehabsektion på USÖ:s rehablinik och arbetat med hjärnskadade och smärtpatienter. Åge Sollien jobbar 20 % från och med 30 maj och 100 % från 15 augusti.

Gabriel Stenström rapporterade att han i mitten av maj skickat en påminnelse till alla föreningar om att föreningsbidrag och projektbidrag för 2017 ska sökas senast 1 augusti. På ansökningsblanketten står fortfarande Anita Söderlinds namn men regionen ska se till att alla ansökningar som skickas in i tid ska behandlas ändå.

Ing-Marie Wessén berättade att fördelningsprocessen av bidrag till föreningar har ett annat upplägg i Örebro kommun än hos Region Örebro län. Hon tycker att det finns risk för jäv med det upplägg som Region Örebro län använder. Monica Lindahl och Christer Andersson försvarar det nuvarande systemet och berättar att representanter i fördelningsgruppen inte tar ställning till sin egen förenings ansökan.

Carina Dahl informerade om att en ny lag från 1 mars ger barn rätt till bidrag för glasögon och kontaktlinser. Region Örebro län har sedan tidigare ett liknande bidrag och här blir reglerna i stort sett oförändrade. En skillnad är att nu omfattas även asylsökande och tillståndslösa till det år de fyller 19 år.

Cecilia Ramstedt undrar om det finns ekonomiska resurser för att ge bidrag till alla som har rätt till det. Carina Dahl svarar att regionen följer kostnadsutvecklingen månad för månad.

Ordförandes sign

Organ

Rådet för funktionshinderfrågor

Sammanträdesdatum

2016-06-02

§ 79 Ny hjärnskadekoordinator

Regionens nya hjärnskadekoordinator Margareta Forsberg presenterade sig själv och sitt arbete. Hon jobbar halvtid som koordinator sedan en månad tillbaka och dessutom som kurator på reumatologen på USÖ.

Hjärnskadekoordinatorns uppgift är att ge råd om samhällets stöd till hjärnskadade och dess anhöriga samt att vara ett neutralt stöd i myndighetskontakter. Den ska också informera om vilka konsekvenser förvärvade hjärnskador kan få. Hjärnskadekoordinatören är en resurs för den som drabbats av en förvärvad hjärnskada i vuxen ålder. Diskussion pågår om exakt vilka patientgrupper som hjärnskadekoordinatören ska arbeta med.

Mer information om både koordinators arbete och hjärnskador finns här:

<https://www.regionorebrolan.se/sv/Halsa-och-varld/Om-funktionsnedsattningar/Hjarnskadekoordinator/>

Margareta Forsberg berättade att hon också kommer sprida information om sitt arbete via Brukarhuset. Den som vill kontakta Margareta Forsberg kan mejla till margareta.forsberg@regionorebrolan.se eller ringa regionens växel 019/602 10 00. Alla är välkomna att höra av sig för att få tips och för att diskutera hjärnskadekoordinatorns arbete.

§ 80 Presentation av nya H-huset vid Universitetssjukhuset i Örebro

Ann-Christine Esbjörnsson, Regionservice Fastigheter, och Lars Rylander, Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, informerade om det nya hus som snart börjar byggas vid Universitetssjukhuset i Örebro. Det kommer att ligga bredvid A-huset och B-huset, innehålla 1200 rum och vara 160 meter långt.

I nya huset kommer rymma ögonkliniken, öron-, näs- och halskliniken, plastikkirurgiska kliniken och delar av hudkliniken. Det kommer även att finnas en slutenvårdsavdelning med 40 platser i huset och en samlad operationsavdelning. Dessutom ska en ny akutmottagning finnas där. Samtidigt ska Örebro's största parkeringshus med över 800 platser byggas bredvid F-huset. Det är ett komplicerat projekt eftersom den övriga verksamheten på sjukhuset inte får påverkas negativt av byggnationen.

Lars Rylander visade var det kommer att finnas parkeringar för patienter och personal. Intill entrén av H-huset kommer det att finnas särskilt markerade handikappplatser. Även busshållplatser och cykelvägar presenterades. I parkeringshuset kommer det finnas handikappplatser nära hissarna i de två understa våningarna. Dessa våningar är reserverade för besökare. Resten av huset kommer att användas som personalparkering. I huset kommer det vara tydligt markerat var det finns lediga platser för att man inte ska behöva åka och leta.

Diskussion uppstod om antalet handikappplatser, både under byggtiden och när huset är färdigt. Lars Rylander tog med sig frågan vidare. Han berättade att det är trångt på området, men att fördelningen mellan handikappplatser och andra kan komma att ses över.

Många av de verksamheter som flyttas till det nya H-huset finns i dag i A-huset. Det huset

Ordförandes sign

kommer att till stora delar vara tomt runt år 2020. Vad som händer sedan med det huset är inte bestämt. Problemet är att huset har ingjutna stammar vilket gör det svårt att göra en stamrenovering.

Ann-Christine Esbjörnsson informerade om att Tillgänglighetsgruppen är referensgrupp under byggnationen. Tillgängligheten för både patienter, besökare och personal är en viktig fråga att ta hänsyn till. Det finns många andra viktiga frågor som till exempel arbetsmiljö, hygienfrågor och säkerhetsfrågor samt att huset ska vara kostnadseffektivt och flexibelt.

I H-husprojektet finns en särskild tillgänglighetskonsult. Det är en arkitekt som granskar arkitekternas ritningar ur ett tillgänglighetsperspektiv. Projektet följer PTS – ett program för teknisk standard som bygger på ett landstingssamarbete. Det finns särskilda riktlinjer för tillgänglighet som är framtagna av PTS Brukarråd Bygg.

§ 81 Information från Arbetsförmedlingen

Lena Gustafsson informerade.

Ett förnyelsearbete pågår inom Arbetsförmedlingen för att öka förtroendet hos brukarna. I arbetet ingår att en fristående aktör intervjuar brukarna om deras erfarenheter och förväntningar. Arbetsförmedlingen har också infört en ny yrkesroll – företagsrådgivare – som ska förbättra matchningen på arbetsmarknaden. Målet är att ungefär 200 företagsrådgivare vara i tjänst i början av 2017.

Ur Årsrapport 2015 för arbetsmarknadspolitiska program rapporterades om förändringar i jobb- och utvecklingsgarantin som regeringen har beslutat och som trädde i kraft 1 februari 2016. Bland annat ska fas 3 avvecklas succesivt. Av rapporten framgår också att andelen som tillhör grupper med svag ställning på arbetsmarknaden stiger bland samtliga inskrivna arbetslösa. I slutet av 2015 tillhörde nästan 70 procent någon av grupperna. De största grupperna är personer som enbart har en förgymnasial utbildning och de som är födda utanför Europa. Det har tillkommit utökade möjligheter att rusta dessa grupper för arbetsmarknaden. Det program som uppvisar högst andel till arbete är "Start av näringsverksamhet".

Arbetslösheten fortsätter att minska svagt. I riket är 7,5% öppet arbetslösa eller sökande i program med aktivitetsstöd. Det är en minskning med 0,2 procentenheter på ett år. Samtidigt blir tudelningen på arbetsmarknaden allt tydligare. Arbetslösheten har ökat bland utlandsfödda men minskat i övriga grupper.

§ 82 Information om Patientlagen

Gunnel Åkesson, utredare på Regionkansliet, informerade.

Patientlagen infördes 2015. I den samlas patientens rättigheter. Rättigheterna kan inte utkrävas i domstol. Ansvar för att patientens rättigheter uppfylls vilar på landstingen.

Lagen ger patienten rätt till information. Förutom om sitt sjukdomstillstånd har patienten även rätt till information om bland annat metoder, hjälpmedel och rehabilitering. Det är upp till

Ordförandes sign

Organ
Rådet för funktionshinderfrågor

Sammanträdesdatum
2016-06-02

verksamheten att ta ansvar för hur detta genomförs.

Patientlagen ger också rätt till ökad valfrihet. Den ger rätt att söka all öppenvård i hela landet som är landstingsfinansierad. Hemlandstingets och vårdlandstingets remissregler gäller dock. Landstingen är numera skyldiga att ta emot valfrihetspatienter och har därmed inte enbart ett planeringsansvar för sina egna länsbor. Patienter har dock ingen rätt till sjukresa för valfrihetsvård. Patientlagen ger också möjlighet till ny medicinsk bedömning vid livshotande tillstånd och/eller allvarliga fall.

Gunnel Åkesson informerade också om att det nu är möjligt att lämna en egen vårdbegäran till alla delar inom hela specialistvården.

Frågan om tillgängligheten hos Patientforum på USÖ diskuterades med klagomål om att Patientforum bara har öppet två timmar om dagen. Carina tar med sig frågan.

§ 83 Information av inbjuden förening

Gabriel Stenström läste upp en skriftlig rapport från Örebro läns stamningsförening (se bilaga).

§ 84 Övriga frågor

A: Svar från Färdtjänsten

Gabriel rapporterade att kompletterande svar från Färdtjänsten efter förra mötet hade skickats ut till ledamöterna inför detta möte (se bilaga).

B: Nya ledamöter och ersättare

Förslag från referensgruppen på nya ledamöter/ersättare i Rådet för funktionshinderfrågor och rådets undergrupper presenterades. Förslagen godkändes:

Rådet för funktionshinderfrågor

För handikappföreningarna i Örebro län, HSO-T: Johan Sobelius (ordinarie)

För psyk- och neuropsykgruppen: Benny Lövgren (ersättare)

Referensgruppen

För FUB: Annelie Wilhelmsson (ordinarie) och Eva Lundgren (ersättare).

För Autism- och Aspergerföreningen: Karin Österman (ordinarie) och Mona Neumann (ersättare)

För Dövas förening: Irene Hässledal (ersättare)

För RSMH: Benny Lövgren (ersättare)

Fördelningsgruppen

För psyk- och neuropsykgruppen: Benny Lövgren

Tillgänglighetsgruppen

För psyk- och neuropsykgruppen: Benny Lövgren

Ordförandes sign

Organ
Rådet för funktionshinderfrågor

Sammanträdesdatum
2016-06-02

Dessutom meddelades att referensgruppen till resegruppen har utsett följande:

För hörselgruppen: Ing-Marie Wessén

För psyk- och neuropsykgruppen: Benny Lövgren

Ing-Marie Wessén påpekade särskilt att hon efter en särskild överenskommelse tar över hörselgruppens plats tills vidare trots att hon inte representerar någon av gruppens föreningar.

C: Resegruppen

Carina Dahl rapporterade att regionrådet Mats Gunnarsson lovar att gruppens ledamöter i fortsättningen ska få reseersättning för sina möten. Diskussion om möjlighet till mötesarvode pågår.

D: Utskick av rådets protokoll

Gabriel Stenström rapporterade att presidiet diskuterat om alla föreningar får del av rådets protokoll. Svaret är att utskicket för närvarande går till interna nyckelpersoner inom regionorganisationen och till kommunala funktionshinderråd.

Beslutades att ge Gabriel Stenström i uppdrag att upprätta en mejllista för distribution av rådets protokoll. Listan ska vara klar att tas i bruk i samband med mötet i september.

E: Meddelanden

Inga meddelanden fanns att anmäla.

F: Resegaranti inom färdtjänst

Ing-Marie Wessén rapporterade att hon med stöd av RTP och kommunala tillgänglighetsgruppen föreslagit att en resegaranti införs inom färdtjänsten som en motsvarighet till den resegaranti som redan finns för kollektivtrafiken. Förslaget har framförts till ansvariga regionråd. Carina lovade att undersöka hur förslaget har tagits emot.

Cecilia Ramstedt rapporterade att efter att flera medlemmar inte fått färdtjänst till ett föreningsmöte har resegruppen diskuterat vad man kan göra när det inte kommer någon färdtjänst. Hon fick efter det tips från färdtjänsten om att föranmäla större arrangemang och uppmanade andra att också göra det.

G: Nya informationsmaterial

Siv rapporterade att Astma- och allergiförbundet har gett ut nya informationsmaterial om dels rinitastma dels om dofter och kemikaliekänslighet. Materialen är riktade till sjukvårdspersonal.

Hon rapporterade också att Örebroföreningen planerar att ordna en konferens om rökfritt boende med bland annat Matz Larsson, överläkare på Hjärt- Lungkliniken vid USÖ. Konferensen kommer att ordnas i november för att sprida goda exempel. Exakt datum är inte bestämt än.

H: Hjälpmedelsdagen

Christer informerade om Hjälpmedelsdagen den 23 september med arrangemang på flera

Ordförandes sign

Organ
Rådet för funktionshinderfrågor

Sammanträdesdatum
2016-06-02

platser i länet och landet. Carina meddelade att politikerna i Fokusberedningen för habilitering, hjälpmedel och folktandvård kommer att delta i en medborgardialog i samband med detta.

§ 85 Nästa möte

Nästa möte hålls den 5 september i Linden, Eklundavägen 1, Örebro klockan 13:00-16:00.

§ 86 Avslutning

Carina Dahl avslutade mötet och önskade alla en trevlig sommar.

Ordförandes sign

Svar på frågor ställda på mötet 5/4

"Färdtjänst är en form av kollektivtrafik anpassad efter funktionsnedsattas behov. Detta innebär ingen rätt till "egen bil" eller till resa vid exakt begärd tid. Resorna samordnas vilket kan innebära avvikelser avseende resväg och restider. Den anpassning av ordinarie kollektivtrafik som successivt genomförs kan innebära att resan kommer att ske i kombination med andra färdmedel som t ex buss eller tåg i linjetrafik."

Utdrag från "Information för dig som har tillstånd för färdtjänst" hämtat från:

<http://www.lanstrafiken.se/Global/Lanstrafiken/Orebro/Dokument/Fardtjanst/F%c3%a4rdtj%c3%a4nst%20info.pdf>

Fråga: Om en resa är 8 mil och man ska vara framme i Örebro kl. 07.00. Hur lång tid i förväg kan man få åka?

Svar: Det är många parametrar som ska stämma in så det finns inget enkelt och exakt svar på denna fråga men nedan finns ett hypotetiskt exempel:

Om restiden för sträckan är 1h 15 min så sätter systemet en tillåten omvägstid på 1h (80 % av 1h 15 min) vilket ger tiden 2 h 15 min och då kan kunden teoretiskt sett få åka som senast kl. 05:15 (Färdtjänstresa får man dock åka som tidigast kl. 05:30 på morgonen.)

Flera andra faktorer spelar in såsom:

Tillgången på fordon, vilken är beroende på vilken tid man åker.

Kunders placeringsbehov i fordon, vilken/vilka fordon man kan åka med.

Eventuell samåkning, som kan göra att man får åka senare eller tidigare än ovan.

Fråga: Statistik på samåkning?

Svar: Siffran anger hur stor procent av alla serviceresor som utförs med samåkning:

38% (2015) 44% (2014)

Fråga: En resa mellan Fjugesta och Örebro, ca 3 mil. Kunden ska vara på plats kl. 13 och får tid att åka kl. 11.

Svar: I princip samma svar som på första frågan. I det här fallet då kunden ska åka från centrala Fjugesta till centrala Örebro och vara på plats där kl. 13.00 gäller i normalfallet att vi behöver hämta kunden i Fjugesta kl. 11.55, men det kan bli som tidigast 11:45.

Kunden borde inte få tiden redan kl. 11, men som sagt beroende på faktorer såsom antal hjälpmedel och tillgängliga fordon i närheten och hur samåkning ser ut så kan kunden få en annan tid än den tid som gäller i normalfallet.

Fråga: Vad tas upp om ledarhund i förarcertifieringsutbildningen?

Svar: Detta blir förarna informerade om i förarcertifieringsutbildningen gällande ledarhund:

Har kunden ledarhund så ska den placeras i kombiutrymmet och ev. lösa föremål ska vara fastspända. Ledarhundsföraren själv ska sätta in sin ledarhund vid hämtning samt själv ta ut sin ledarhund vid resans slut. Vänta med att öppna bagageluckan tills du får klartecken från ledarhundsföraren. Tänk på att du inte ska klappa eller prata med en ledarhund/servicehund som har sele på sig- då stör du dess arbete.

Örebro Läns
Stamningsförening

Stamningsföreningen bildades 1989 och har för närvarande ca 15 medlemmar.

Det är lätt att känna sig ensam med sitt talproblem och därför är väldigt givande att träffa andra som också stammar. Ibland träffas vi och gör någon aktivitet men oftast diskuterar vi bara stamning och byter erfarenheter. Ibland har vi gjort aktiviteter tillsammans med andra stamningsföreningar.

Periodvis träffas vi och taltränar. Det viktigaste syftet med föreningen är att medlemmarna ska känna att det inte gör något att stamma och att man ska få tala som man gör men för den som vill finns det många övningar för att träna talet. För att minska talrädslan brukar vi göra Speaking Circle där alla får t.ex 5 min inför gruppen att använda precis som man vill. Är man osäker kan man bara vara tyst och vänja sig vid att stå inför en grupp människor och är man säkrare kan man berätta om något. Efteråt får man applåder och enbart positiv feedback (utan bedömning) av publiken vilket ger en positiv talupplevelse som man tar med sig.

Genom föreningen kan man också delta på Stamningsförbundets årsmöten och medlemsmöten där man får tillfälle att träffa ännu fler som är i samma situation. Genom Stamningsförbundet kan man också få information om internationella träffar, barn- och ungdomsläger, talträningshelger, den senaste forskningen om stamning, m.m.

Det är vanligt att den som stammar försöker dölja sin stamning och även drar sig för att träffa nya människor vilket gör det svårare för föreningen att få nya medlemmar. Föreningen har kontakt med logopedmottagningen på USÖ och många av medlemmarna har kommit den vägen. Glädjande är att många som t.ex flyttat från orten och lämnat föreningen ändå behåller kontakten och kommer på träffar om de är på besök. Föreningen ger vänner för livet!

